

2025 EKONOMİ TRENDELERİ

HAZIRLAYAN
Ali Ağaoğlu
Finansal Danışman

Bu raporda yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir.

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

Trump'ın Kazanması Türbülansları Öne Çekti, Kemerler Sıkı Bağlanmalı

Piyasalar hep oynaktı. Türbülanslar arada bir oluyordu. Artık oynaklıkların yerini türbülanslar alacak. İlk döneminde küreselleşmeyi fiilen sona erdiren Trump 'dijital elitleri' ile ABD'yi bu alanda dünya lideri yapmaya odaklanacak. Faizler düşürülmediği için büyüme yavaşlayacak. Çin tetikte ve devalüasyon yapabilir. Avrupa geriliyor, AB'yi muhafaza etmek güçleşiyor. Türkiye her cephedeki gelişmelerden etkilenmeye açık bir pozisyonda...

2025'te Ekonomiyi Neler Bekliyor?

Trump'lı dünyada daha sık türbülans yaşanacak.

FED'in faiz kararı, küresel büyümeyi yavařlatacak.

İyi haber: Petrol fiyatları 60 dolara inebilir.

Kötü haber: Çin yuani devalüe edebilir!

BİST faize alternatif olmaya aday.

Kripto varlıklar ve altına ilgi artacak

Küreselleşmeyi Yaralayan Trump 2025'te 'Dijital Elitler' İle Koşacak

Trump seçildiği için artık oynaklıkların yerini türbülanslar alacak. Harris seçilseydi, bu türbülansla 2-3 yıl sonra yaşayacaktık, öne çekildi.

İlk seçiminden önce; eğer seçilirse, Brexit'ten sonra küreselleşmenin tabutuna son çivi de çakılacak demiştim. Trump'ın başkanlığı sırasında adına 'Ticaret Savaşları' denilen ama aslında 5G'de Çin'in gerisinde kalan Amerika'nın arayı kapatması için dolaylı bir 'Dijital Savaş' ile küreselleşme teknik olarak sona erdi.

Dünya Ticaret Örgütünü hiçe sayarak Çin'e karşı gümrük duvarlarını yükselten Trump aslında küreselleşmeyi sona erdirmişti. Biden döneminde yaşanan 'Covid Krizi' de işin tuzu biberi oldu.

2025'te tüm dünya; Trump'ın en büyük destekçisi Elon Musk'ın sahip olduğu X'te, Trump bugün ne demiş diye kontrol ederek güne başlayacak!

İkinci Trump dönemi; yapay zekanın çok hızlandığı bir döneme denk geldi. Musk'ın da aralarında bulunduğu 'dijital elitler' bu dönemi iyi değerlendirip, ABD'yi bu alanda dünya liderliğine -bu arada kendilerini de- taşımayı hedefliyorlar. Batı dünyasında, ellerindeki lisanslarla bunu yapabilecek konumdalar özellikle de bu alanda da geride kalmış olan Avrupa bölgesinde.

'Trump Kazanabilir' Tahminimi Gelir Dağılımına Bakarak Yapmıştım

Geçtiğimiz yıl Oggusto'daki trend yazımda 'Trump, soruşturmaları aşabilirse, bu yılki seçimi alabilir' diye tahminde bulunmuştum. Temel varsayımım düzelmeyecek olan gelir dağılımıydı ABD'de işsizlik düşük ancak çalışanların GSMH'den aldıkları pay da düşük ve 1960'lardan bu yana da düşüyor.

4 ABD Seçimleri: Trump Aklanır ve Aday Gösterilirse Kazanabilir

Trump'ın (hakkındaki suçlamalardan sıyrılabilirse) seçimleri kazanma şansı olabilir.

2024'te önemli seçimler var ve bunların başında ABD'deki başkanlık seçimi geliyor. Bu yılın en önemli seçimi olmaya aday. Bu yazı yazıldığı Aralık 2023 ortalarında Trump, kamuoyu yoklamalarında Biden'in önüne geçmeye başlamıştı. Küresel olarak güvenlik politikalarının yükselmeye başladığı bu yıllarda, Trump'ın (hakkındaki suçlamalardan sıyrılabilirse) seçimleri kazanma şansı bile olabilir. Eğer Cumhuriyetçiler kendisini aday gösterirlerse...

Tayvan'da da seçimler yapılacak ve bu seçim sonuçları ABD-Çin arasında yeni gerginliklere sahne olabilir. Bu seçimlerin arifesinde Çin'in batısında (Uygur Bölgesi ve Orta Asya'da) yeni gerginlikler ortaya çıkarsa bu beni şaşırtmayacaktır!

Fed'in Faizleri Yüksek Tutması Küresel Büyüme Yavaşlatır

Trump güçlü dolar mı, zayıf dolar mı istiyor? Tam olarak karar verebilmiş değil! Net olan; Trump, ilk döneminden çok daha fazla kamu harcaması yapacak. Vergi indirimleri de en önemli seçim vaatlerinden.

Hal böyle olunca zaten yüksek borçluluğa sahip bir ekonomi devralıyor, daha da borçlanacak. Seçimlerden önce 'laf çaktığı' Fed başkanı Powell da bu durumda faiz indirimlerinde işi ağırdan alacaktır.

Bunun ilk sinyallerini de verdi. 2023 sonunda 7 faiz indirim beklentisine kadar işi abartan piyasalar iki veya üçü 2024'te bir veya ikisi 2025'te olabilecek faiz indirimleri ile yetinmek zorunda kalacak. Tüm küresel faiz oranları için baz teşkil eden Fed faizlerinin yüksek kalması, küresel ekonominin de yavaş büyümesi anlamına gelecek. Yapay zeka ve 'muhteşem yedili' ile coşkulu bir yılı geride bırakmış ABD hisse senetleri için 2025 düzeltmelerin yaşandığı bir yıl olmaya aday.

2025 Yılı'nın 'Kara Kuğu' Adayı: Çin Yuanı Devalüe Edebilir!

Dünya tüm üretim 'işlerini' Çin'e ihale etmişti. Böylelikle ölçek ekonomisini kullanan Çin'den "deflasyon ithal" ediyorlardı. Ancak Covid döneminde üretim ve lojistikte yaşanan aksaklıklar bir anda 'yerelde üretim', 'komşularda ya da yakın kıyılarda üretim' kavramlarını öne çıkardı. Küreselleşmeden yerelleşmeye, yada yakın komşuların işbirliğine doğru gidilmeye çalışılıyor. 2025'te daha çok konuşulacak, ancak Çin buna karşı önlemler geliştirecektir.

Bir yandan küresel ekonomi yavaş büyümesi, bir yandan Çin'in iç talebinin (Konut piyasasından kaynaklı servet etkisi ile) bir türlü toparlanamaması, öte yandan da Trump'ın Çin'e yüzde 60 vergi koyması, Çin'i önemli bir karar vermek zorunda bırakacak!

Trump'ın ilk döneminde olduğu gibi, artan gümrük vergilerinin olumsuz etkilerini bertaraf etmek için Yuan'ı devalüe etme yoluna gidebilir. 2025 yılının "kara kuğusu" olmaya aday böylesi bir gelişme bizleri bekliyor olabilir. Gerçekleşirse Uzakdoğu'dan başlayarak, başta Asya'dakiler olmak üzere tüm gelişen ülkelerde bir tsunami etkisi yaratabilir.

Çin tüketimi artırmak zorunda.

Şant Manukyan

İş Yatırım Uluslararası Piyasalar Direktörü

Kötü bir senaryoda Trump'ın gümrük vergilerine karşı Çin'in de sert bir devalüasyonu söz konusu olabilir. Aslında bir RBM (Çin'in resmi para birimi) devalüasyonu da ikinci önemli konu. Çin büyüme modeli üretim üzerine kurulu bir model ve iç piyasanın yeterince büyümemesine neden oluyor.

Covid sonrası iyice öne çıkan ve artık sadece ABD değil AB ve Brezilya ve Endonezya gibi ülkelerle de gerginliğe neden olan aşırı üretim Çin'in yabancı pazarlarda sorun yaşamasına neden oluyor. Çin tüketimi artıracak reformlara girişmediği ve borcu azaltmadığı sürece global çekişme devam edecektir. Olası bir devalüasyon Çin'in elindeki en tehlikeli silah ve yan etkileri çok büyük olacaktır.

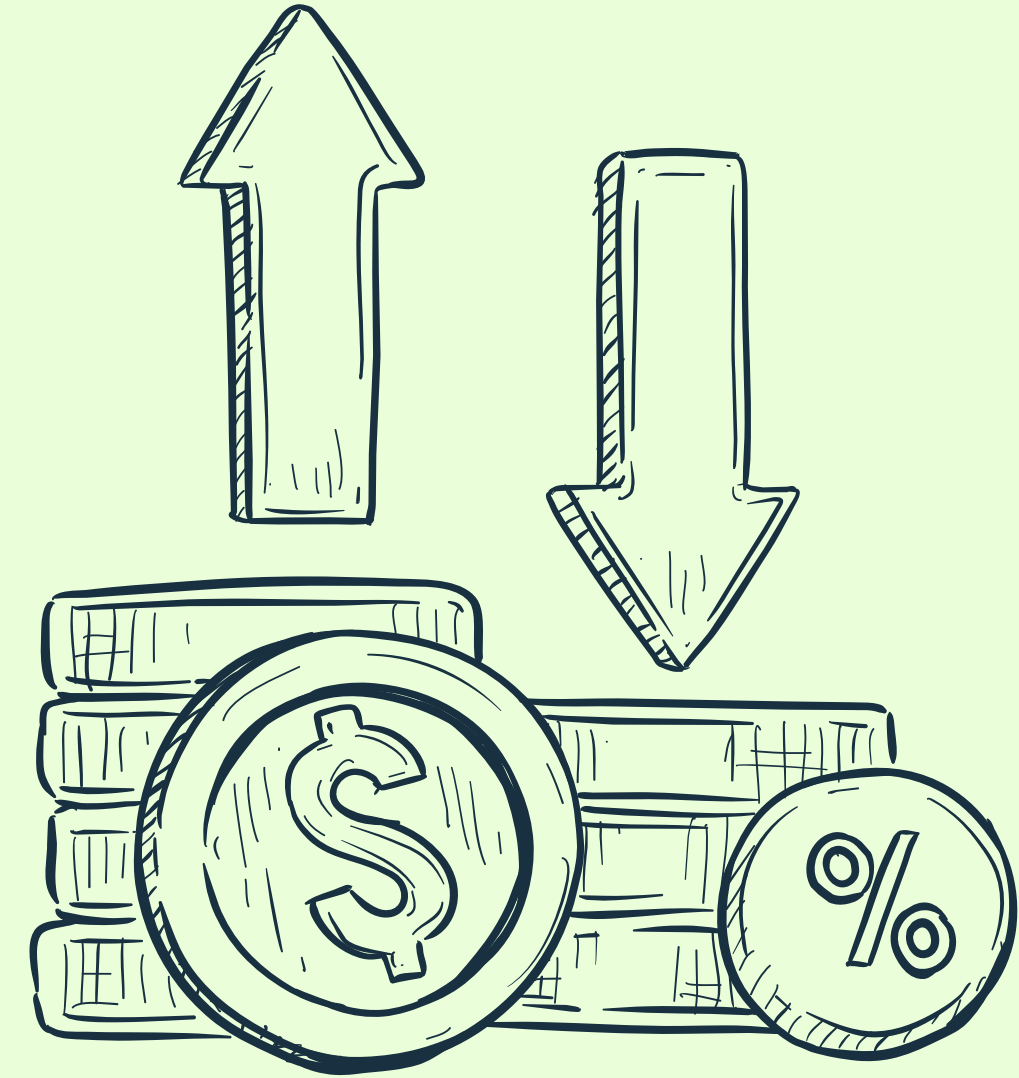
ABD ve SSCB arasındaki ideolojik soğuk savaş artık Çin ve ABD arasında ekonomik nedenlere dayalı yeni ve farklı bir soğuk savaş olarak karşımızda.

Düşük petrol fiyatları yeşil enerjiye yarayacak.

Petrol fiyatları yine bir diğer önemli gündem maddesi olacak. 2023 ve 2024 yıllarını petrol analistlerinin 100 dolar ve üstü fiyat beklentisi ile geçirdik. Oysa OPEC dışı ülkelerin üretim artışı ve Çin'in zayıf talebi OPEC+ ülkelerinin cılız kısıntıları ve Ortadoğu'da yaşananları bastırdı. OPEC+ ama daha doğru isimlendirirsek S. Arabistan artık kaybettiği pazar payını geri almak için adım atacaktır, yani üretimi artıracaktır. Bu petrol fiyatlarının baskı altında kalmasına neden olabilir.

Düşük petrol fiyatları yeşil enerji yatırımları açısından da önemli bir dinamik. Yatırımların hızını belirleyen unsurlardan bir tanesi olması açısından önem taşıyor. Trump'ın İran tutumu dönem dönem yine fiyatları yukarı itse de ABD'nin petrol üretimi de artış göstermeye devam edecektir.

Yapay zeka 2024'ün gündemini oluşturdu ve Nvidia başta olmak üzere hep büyük şirket veya üreticiler üzerinden tartışıldı. 2025 artık daha sıradan şirketlerin bu teknoloji ile gerçekten verimlilik artışı elde edip edemeyeceğini test edeceği yıl olacak.

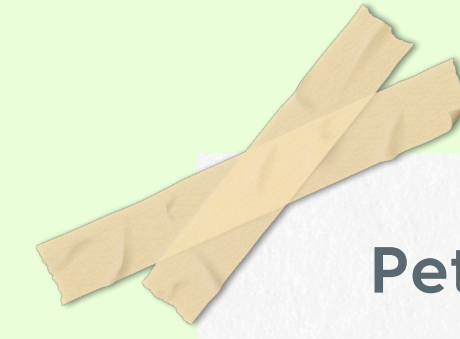

Petroldeki Pazar Kavgası Fiyatları Aşağı Çekecek

İkinci "kara kuğunun" petrol piyasalarından geleceğini tahmin ediyorum. Trump'ın çevre ile ilgili ilerlemeleri geri çevirdiği, petrol çıkarmak için "deleceğiz, deleceğiz, deleceğiz" dediği bir süreç zaten yaşanıyor.

Bir de ABD'nin dünyanın en büyük petrol ve gaz üreticisi olduğu, Çin'in talebinin durağanlaştığı, yeni petrol üreticilerinin piyasaya girdiği bir ortamda sizce Rusya ve S. Arabistan'ın liderliğini yaptığı OPEC+'da işler nasıl yürüyecek? 2015'te S. Arabistan'ın Amerikalı kayaç petrolü üreticilerini oyun dışına itmeye çalıştığına benzer fiyat savaşlarının arifesindeyiz.

1970'den beri 'satıcı piyasası' olan petrolde 2025'ten itibaren 'alıcı piyasasına' geçeceğiz. Pazar payını koruma adına petrolde fiyat savaşları başlayacak ve 2025'te büyük olasılıkla Brent petrolünde 60 doları ve hatta altını göreceğiz!

Petrol fiyatları
düşecek

60 \$

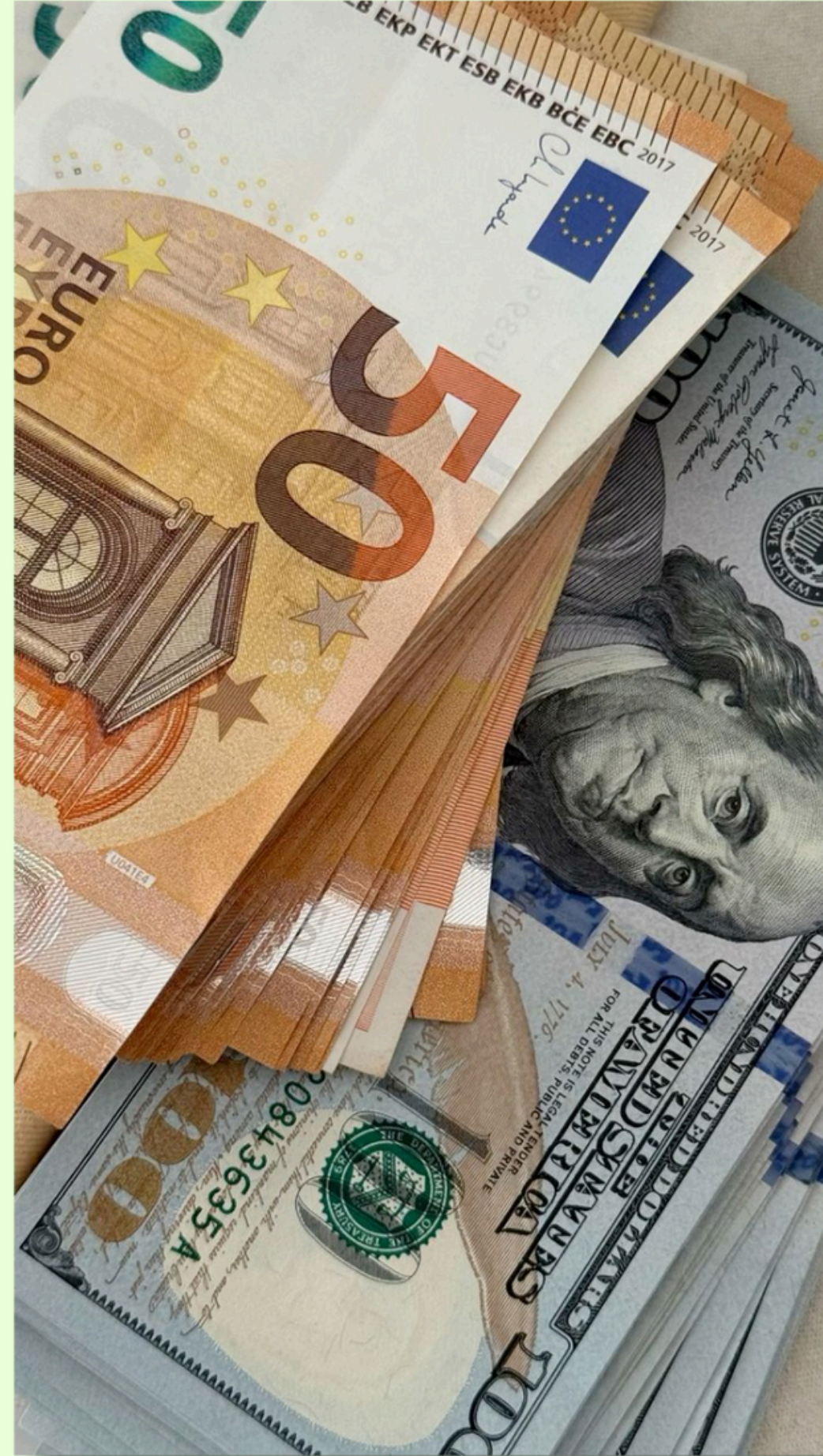
Petrol üreticilerinin pazar kavgası fiyatları düşürebilir.

Euro Dolar Paritesi Hızla 1'e 1 Seviyesine Gelebilir

Almanya Merkel döneminde, Rusya'dan tedarik edilen ucuz enerjinin sağladığı avantaja sırtını dayamıştı. AB'nin lokomotifi Almanya dijital alanda ABD'ye, mühendislik (sanayi üretimi) alanında da Çin'e karşı kaybediyor. Tek para birimi dışında ne ortak ordu, ne ortak maliye politikaları, ne de ortak anayasaya sahip olamamış olan AB korkarım "Avrupa Federe Devleti'ne" dönüşmeden çatırdamaya başlayacak gibi görünüyor.

AB'nin birçok sorununa çözüm gibi sunulan euronun faizlerinin indirilmesi, doların faizlerinin görece yüksek seyretmesi, euroyu dolar karşısında iyiden iyiye zayıflatacağa benziyor. 1.04 seviyesi ilk kritik destek seviyesi, bu seviye aşağı yönde kırılacak olursa dolar-euro 1'e 1(par) seviyesine hızlı gelebilir. İhracatının yarısına yakını AB bölgesine yapan Türkiye için hiç de iyi bir haber olmayacaktır.

3. Dünya Savaşı'nı Kim Neden Çıkarsın Ki?

2025'te III.Dünya Savaşı çıkmayacak! Olası taraflardan Çin'in bundan anlamlı bir çıkarı yok. Trump da Harris-Biden ikilisinin bu savaşı çıkarmaya en yakın adaylar olduğunu söylemişken, NATO müttefikleri yeterli mühimmat stoklarına sahip değilken (önemli kısmı Ukrayna'ya yollandı!) bu savaşı 2025 yılında kim, neden çıkarsın? Yine de İsrail'in yılmaz destekçileri iş başına geldiği bir ABD yönetiminin gerek İran gerekse de Tayvan konusunda sert çıkışları olabilecek. Dedim ya, türbülanslara hazır olun...

Trump'ın seçim vaatlerinin başında gelen "Ukrayna Rusya savaşını bir günde bitiririm" sözü umarız ve dileriz ki hızlı bir barış ile hayata geçer. AB'nin ardından Biden'ın giderayak ABD uzun menzilli füzelerinin Rusya topraklarında kullanılmasına izin vermesi, Rusya için NATO ile savaş anlamına geldiğini Putin ifade etmişti.

Hem bu aşamaya hem de bunun devamında bir nükleer çatışmaya evrilmeden bu savaşın sonlandırılması özellikle Avrupa ve Türkiye açısından büyük önem taşıyor. Barış süreci zorlu geçecektir. Sonrasında da Rusya'ya uygulanan yaptırımların bir kısmı mutlaka devam edecektir. Küresel ödemeler sistemine dahil edilmesi ilk aşamada tüm tarafları büyük ölçüde rahatlatacaktır.

2025'te Borsa Faize Alternatif Olmaya Aday Görünüyor.

Türkiye'de 2025'te erken bir genel seçim olması ihtimali - meclisteki milletvekillerinin emeklilik haklarının dolmasından önce- düşük görünüyor. Anayasa tartışmaları devam edecektir. Ekonomide Şimşek döneminin devam edeceğini, dezenflasyon politikalarının süreceğini, maliye politikalarında ve kamu harcamalarında önemli tasarruf yönlü değişiklikler olmaz ise, yeni yılda artan vergi oranları ve yeni vergiler ile karşılaşacağız. Yoğun İran-İsrail çatışmalarının yaşanmadığı bir durumda petrol fiyatlarında bahsettiğim 60 dolarların görüldüğü bir ortamda kur cephesinde 2024'ten farklı olarak enflasyona paralel bir değer kaybı ile yeni yılı kapatabiliriz.

Türkiye'de 2024 faizin yılı oldu. Ekonomi politikaları tarafında dezenflasyon programındaki başarılarla bağlı ve paralel olarak gelecek not artışları ile birlikte 2025'te borsa faize alternatif olmaya aday görünüyor.

Sübvansiyon savaşları geliyor, ileri teknolojiye üretime geçmeliyiz

Şekib Avdagiç

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı

Dünya "sübvansiyon savaşları"na doğru gidiyor

ABD'de Donald Trump'ın ikinci Başkanlık dönemi ajandasında; içeride vergi indirimleri ve ithalatta yüksek gümrük vergilerinin yön vereceği daha katı korumacılık bulunuyor.

Aynı şekilde yeni ve daha şiddetli ticaret savaşlarının başlaması, Rusya ile uzun yıllardır savaşı sürdüren Ukrayna'ya desteğin çekilmesi, küresel güvenlik ve jeopolitik gerginliklerin seyrinin değişmesi bekleniyor.

Sübvansiyonlar sadece küresel ekonomiye zarar vermekle kalmayacak, aynı zamanda gelişmiş ve gelişen ya da yoksul ekonomiler arasındaki uçurumu daha da derinleştirecektir.

'Düşük teknolojili' ekonomiler daha şiddetli sarsılabilir

İleri teknolojili üretimin kısa süre içinde orta ve düşük teknolojili üretim üzerinde ne ölçüde büyük yıkımlara yol açabileceğine hep birlikte tanık oluyoruz.

Elektrikli otomobil pazarında bir numaraya yükselen Çin ile rekabet edemeyen çok sayıda Avrupalı marka, deyim yerindeyse adeta havlu attılar. Avrupa otomotiv sanayisinin önemli tedarik merkezlerinden biri konumundaki Türkiye'nin durumunu, bu örnek gelişmeler paralelinde ciddiyetle ele almak zorundayız. Zira otomotiv ihracatımızın yaklaşık yüzde 80'i AB'ye yapılıyor.

İleri teknolojili yabancı sermaye yatırımlarına cömert teşvikler gelmeli

Doğrudan yabancı yatırım çekmek için yatırımın niteliğine, büyüklüğüne ve stratejik önemine göre uzun dönemli vergi teşvikleri sağlamalıyız.

Teknoloji transferine hız kazandıracak politikaları yeniden tasarlamalı ve Teknoloji Transferini Hızlandırma Fonu Türkiye Projesi'ni işlevsel şekilde hayata geçirmeliyiz.

İhracatın finansmanına daha güçlü destek sağlanmalı

Bu kritik geçiş döneminde, zayıf iç talep koşullarını da dikkate alarak ihracatın finansmanına daha güçlü destek sağlamak yerinde olacaktır.

Hedef sektörlerde rekabet gücünü korumak için selektif desteklere yönelmek doğru bir yaklaşım olacaktır. Sanayimizin katma değer odaklı geçiş döneminde; emek yoğun sektörler için bir dönüşüm planı hazırlanması büyük önem taşıyor.

Enflasyonla mücadelede elbette sadece iç talebin baskılanması yetmez. Arz açığını da dikkate alarak, özellikle potansiyel enflasyonist etkisi yüksek alanlarda üretimi destekleyecek finansal mekanizmaları da harekete geçirmeliyiz.

2025'te Kripto Varlıklar ve Altına İlgisi Artacak

ABD'nin yeni başkanı, senato üyeleri, temsilciler meclisi üyelerinin çoğu kripto varlıklara aşinalıktan öte taraftarları. Bu da kripto dünyasında yeni düzenlemelerin yapılacağı, daha geniş kesimlerin ilgi duyacağı beklentisini coşturdu. 2025'te kripto varlıkları çok konuşacağız. Çin'deki olası bir devalüasyon endişesi de Uzakdoğu'dan ekstra bir talep daha yaratabilecek.

Türbülanslı bir yıl kripto varlıklara yarayacağı gibi altın ve gümüşe de ilgiyi artıracaktır. Altın 3,000 dolarları ziyaret ederken gümüşün daha iyi bir performansla 40 dolarları aşması ihtimali çok da uzak olmayacaktır.

Geçmiş hesaplaşmaları bir kenara bırakıp
uzun vadeli sorunlara odaklanmalıyız

Faruk Eczacıbaşı
Türkiye Bilişim Vakfı Başkanı

Enflasyon krizi yaşadık. 2024'te ağır bir enflasyon kriziyle karşılaştık. 2025'te güçlü bir ekonomik programla geleceğe daha umutla bakılabilir. Yakın coğrafyamızda iki savaş sürerken, bu çatışmalarda söz sahibi ülkeler gezegenin dört bir yanına dağılmış durumda. Büyük güçlerin birbirine dış gösterdiği bu mücadelede, diğer ülkeler çaresizlik içinde izliyor.

2024, küresel ölçekte sıra dışı bir yıl oldu. 64 ülkede seçimler yapılırken, %70'ten fazlası sancılı iktidar değişimlerine yol açtı. ABD seçimlerindeki %1,7'lik fark, 8,2 milyarlık dünya nüfusunun geleceğini etkiledi. Bu durum, mevcut sistemlere duyulan güvensizliği ve yeni model arayışını gözler önüne serdi.

Sıcaklık rekorları kırıldı. Kasım 2024 itibarıyla dünya 16 ay boyunca sıcaklık rekorları kırdı. 24 büyük iklim felaketi, her biri ortalama 1 milyar dolarlık zarar yarattı. Okyanusların ısınması ve buzulların erimesi, gelecekteki olası felaketlerin habercisi oldu.

Karmaşık bir tablo yaşanıyor. Bu süreçte teknolojik gelişmeler hız kesmedi. Yapay zeka devrimi, ekonomik ve sosyal öngörülerde karmaşık bir tablo yarattı. Son 5 yılda küresel eşitsizlik derinleşti. En zengin %10, küresel gelirin %52'sini alırken, en yoksul %50 yalnızca %8'ini alabiliyordu. Bu durum, gelir ve servet dağılımındaki adaletsizliği net şekilde ortaya koydu.

Küresel işbirliği şart. Tüm bu sorunlar, küresel iş birliğini zorunlu kılıyor. Geçmiş hesaplaşmaları bir kenara bırakıp uzun vadeli sorunlara odaklanmanın zamanı gelmedi mi? Ortak bir pusula etrafında birleşerek teknolojiyi doğru yönlendirdiğimizde, gezegenimizi daha iyi bir geleceğe hazırlamak mümkün.

Bozulan Gelir Dağılımı Popülist Liderlere Yarıyor

Küreselleşme, aralarında Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişen ülkeleri küresel ekonomiye dahil etme konusunda önemli işler başardı. Ancak çok büyük bir sorunu da besledi, büyüttü. Ne vaat etmişti bize? Mal, sermaye, hizmet ve emek tüm dünyada serbestçe dolaşacak, refah tüm küreye yayılacaktı. Mal, hizmet ve sermaye serbestçe dolaşırken, emek dolaşamadı. Vize duvarlarıyla hemen tüm devletler kendi vatandaşlarını korurken, çok uluslu şirketler istediklerini aldılar.

Az sayıda şirket küreselleşmenin nemasını toplarken, geniş halk kesimleri kendi ülkelerindeki daralan pastadan pay almaya çalıştılar. Bozulan gelir dağılımı kendilerine 'dış düşman' gösteren popülist liderleri iktidara taşıdı. Amerika'daki durum da bundan farklı değildi. Trump 1.0'da da bu etki vardı, Biden bu konuda bir şey yap(a)mayınca Trump 2.0 ile baş başa kaldı dünya!

“

Sıkıntılar var ama fırsatlar da var:
'Pozitif gerçekçi' olmak en doğru yol

Vahap Munyar

Ekonomi Gazetesi Genel Koordinatörü &
Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı

Türkiye, yaşanan krizin etkisinin hüküm sürdüğü bir ortamda 2025'e giriyor. Enflasyonla mücadele sürecinin etkisiyle 2025 yılı başta dar ve sabit gelirliler olmak üzere her kesim için zor geçecek. Bazı başlıklarla yeni yıl beklentilerini sıralayalım:

Döviz kurlarında aşırı oynaklık yok. İhracatçı ve turizm sektörünün beklediği yukarı yönlü dalga, çok olağanüstü bir durum olmadıkça yaşanmayacak. Döviz kurlarında enflasyonun üzerinde bir artış olmayacak.

Verimlilik çok yaşamsal. İş dünyası her taşın altına bakıp, verimliliği daha da artırmanın yolunu arayacak.

Dijitalleşme yeni rotasını arıyor. Dijitalleşme iş ve üretim süreçlerinde üretici yapay zeka verimlilik çitasını yükseltmenin en önemli rotası olacak.

“Yeşil dönüşüm” avantaj getirebilir., Avrupa Birliği'nin (AB) ticarete yeni “engeli” gibi görülse de, Türkiye açısından fırsat kapısı aralayacak. O nedenle “yeşil dönüşüm”e en hızlı uyum sağlayan şirketler, sanayiciler avantajı elde edecek.

Dönüşüm yaygınlaşacak. Geçmişte dezavantaj gibi görülen hurdadan demir-çelik, atıklardan kağıt ve plastik-pet üretimi 2025 dahil, önümüzdeki dönemin öne çıkan yönelimleri arasına girecek. Nitekim AB, üye ülkelerdeki demir-çelik üreticilerini bu dönüşüm için 10 milyar Euro kaynakla destekliyor.

Trump Türkiye'yi etkiler. ABD Başkanlığı seçimini bu kez daha güçlü şekilde kazanması, bütün dünyayı olduğu gibi Türkiye'yi de etkileyecek. Trump'ın sürprizlere açık olması belirsizliği beraberinde getirirken, Çin'e uygulayacağını açıkladığı yüksek gümrük vergileri, Türkiye'yi tedarikte öne çıkarma fırsatı verebilecek.

AB için endişe Trump vergileri. Trump'ın Avrupa ülkelerine uygulaması muhtemel ek gümrük vergilerinin yaratabileceği durgunluk, Türkiye'nin ihracatını olumsuz etkileme riski taşıyacak.

· **“Pozitif gerçekçi”** bakış açısıyla işleri yürütmek en doğru yol olacak. Yani, Türkiye'de de dünyada da işlerin kolay olmadığı gerçeğini görüp, yine de umudu kesmeden yol almaya bakmak gerekecek.

Bülent Eczacıbaşı

Eczacıbaşı Holding Yönetim Kurulu Başkanı

“

Tüm olumsuzluklara rağmen, umutlu olmak için üç nedenim var

Politik sistemlerde ve toplumlarda artan kutuplaşma, karar alma süreçlerini zorlaştırıyor; toplumsal hareketlerden uluslararası iş birliklerine kadar her düzeyde istikrarsızlık yaratıyor. Bütün bunlara ek olarak ABD, Çin, Rusya gibi büyük güçler arasındaki rekabet, uluslararası sistemdeki istikrarı tehdit ediyor.

Tüm olumsuzluklara rağmen, geleceğe ilişkin umut veren çok önemli etkenler de var:

1-İnsanlığın dayanıklılığı ve zorluklarla başa çıkma yeteneği,

2-Teknolojinin inovasyona ve çözüme odaklı gelişimi,

3-Küresel iş birliği ve bilinçlenme,

Bunlar daha sürdürülebilir ve yaşanabilir bir dünya inşa etme yolunda bize cesaret veriyor.

”

Devalüasyon: Çin Bu Tehlikeli Silahı Kullanırsa Etkileri Çok Büyük Olabilir

Trump'ın secimi kazanması ticaret savaşlarını artırabilir. Biden hükümeti ilk Trump döneminden kalma gümrük vergilerinin büyük kısmını sürdürürken özellikle yüksek teknolojiye yönelik de pek çok kısıtlamaya gitmişti. Trump da bu kısıtlamaları sürdürüp daha yüksek gümrük vergilerini kullanarak pazarlığa oturacaktır.

Bitirirken

Riskleri yönetilebilmenin yolları var

Gelişmelerin çok hızlı yaşanacağı bir yıla giriyoruz. Fransa'da hükümetin güven oylaması ile düşmesi, Almanya'da erken seçim beklentisi, Gürcistan, Romanya ve G. Kore'de karışıklıklar yaşanması son aydaki gelişmelerdi.

Suriye'de muhalifler çok hızlı bir şekilde Esad rejimini devirdi. Hem Suriye hem de Türkiye açısından bunun sonuçları çok önemli olacak.

Politik ve küresel ekonominin türbülanslara gireceği bu yılda kimse kenarda durup, olup biteni izlemeyi tercih etmeyecektir.

Yine de bunca karmaşa içinde yukarıda da belirttiğim üzere 3. Dünya Savaşı çıkmayacak! Dünya bu karmaşaya da uyum sağlayacak, riskleri azaltamıyorsa da yönetmenin ve de yeni dönemin yaratacağı fırsatları değerlendirmelerin yollarını bulacaktır.